

Sveitarfélagið Ölfus
b/t Kristinn Pálsson
Hafnarbergi 1
815 Þorlákshöfn

Reykjavík, 27. nóvember 2019
UST201910-296/A.B.
10.04.00

**Efni: Lýsing – Breyting á aðalskipulagi, 2010 - 2022 og deiliskipulag - Bláfjöll
skíðasvæði- Sveitarfélagið Ölfuss**

Vísað er til erindis verkefnastjóra Sveitarfélagsins Ölfuss er barst 30. október sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um lýsingu á breytingu á aðalskipulagi Sveitarfélagsins Ölfuss og nýju deiliskipulagi fyrir skíðasvæðið í Bláfjöllum.

Í greinargerð kemur fram að breyting á gildandi aðalskipulagi fellst í því að um 100 ha svæði verður skilgreint sem opið svæði til sérstakra nota í stað þess að vera óbyggð svæði.

Í greinargerð kemur einnig fram að í deiliskipulaginu er gert ráð fyrir diskalyftu úr Kerlingardal upp á topp Bláfjalla, efri endastöðvar tveggja nýrra stólalyfta og nýjum skíðaleiðum. Ekki er gert ráð fyrir byggingum innan sveitarfélagsins öðrum en litlum stjórnstöðvum við endastöðvar áðurnefndra lyfta.

Leyfi til framkvæmda

Umhverfisstofnun bendir á að skv. reglum um fólkvanginn í Bláfjöllum er óheimilt að gera á svæðinu jarðrask nema með leyfi Umhverfisstofnunar og hvers konar mannvirkjagerð er háð samþykki Umhverfisstofnunar. Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að skilmálar skipulagstillagnanna séu í samræmi við reglur fólkvangsins.

Umhverfisstofnun telur nauðsynlegt að deiliskipulagstillögur innan friðlýstra svæða séu unnar í samstarfi við Umhverfisstofnun þar sem stofnunin veitir leyfi til framkvæmda á þeim sbr. lög nr. 60/2013 um náttúruvernd.

Mat á umhverfisáhrifum

Umhverfisstofnun bendir á að tillagan fellur mögulega undir lið 12.01 í 1. viðauka laga nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum, en þar segir að skíðasvæði, skíðalyftur og

kláfar og tengdar framkvæmdir á skíðasvæðum á verndarsvæðum og jöklum falla undir B flokk framkvæmda sem kunna að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif.

Umhverfisstofnun bendir framkvæmdaaðila á að hafa samband við Skipulagsstofnun til að fá úr því skorið hvort tillagan falli undir ofangreindan lið.

Umhverfistofnun vill benda á að stofnunin veitti umsögn varðandi matskyldufyrirspurn fyrir Skíðasvæðið í Bláfjöllum í Kópavogsbæ í samræmi við 6. gr. laga nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum dags. 30. október 2018.

Þar kemur m.a. fram að Verkfræðistofnan Mannvit gerði áhættumat gagnvart vatnsvernd – 2017 vegna uppbyggingar aðstöðu við Þríhnúkagíg og Bláfjöll. Í áhættumatinu kemur m.a. fram að þörf sé á mótvægiságerðum sem felast m.a. í lagfæringu hættulegustu vegkafla á umræddu svæði til að draga úr líkum á mengunarslysum. Einnig er bent á að bílastæði við skíðasvæðið í Bláfjöllum er á vatnaskilum sem þýðir að mengun á svæðinu fær ekki endilega í vatnsból höfuðborgarsvæðisins. Umhverfisstofnun telur að ganga eigi úr skugga um þetta og grípa til aðgerða ef þurfa þykir s.s. að leggja bundið slitlag á bílastæðið og koma fyrir olíuskiljum.

Ef tillagan geri ráð fyrir aukningu á umferð um Bláfjallaleið og ekki er gert ráð fyrir endurbótum á veginum þá telur stofnunin að það þurfi að endurmeta áhættumat fyrir skíðasvæðið.

Ásýnd og rask

Þar sem tillagan gerir ráð fyrir töluverðum framkvæmdum á óröskuðu landi er mikilvægt að halda raski í lágmarki hvort sem það sé mannvirkjagerð eða landmótun. Umhverfisstofnun bendir á að ef tillagan geri ráð fyrir einhverskonar landmótun við gerð skíðaleiða sé mikilvægt að það sé gert grein fyrir henni í tillögunni á myndrænan hátt.

Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að öll framkvæmdir falli vel að svipmóti og einkenni lands eins og kostur er. Í umfjöllun um umhverfis- og menningargæði í landskipulagstefnu segir að mikilvægt er að huga að ásýnd og yfirbragði nýrra mannvirkja í dreifbýli og hvernig þau falla að umhverfi sínu.

Umhverfisstofnun bendir einnig á að í 69. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd segir:
„Við hönnun vega, virkjana, verksmiðja og annarra mannvirkja skal þess gætt að þau falli sem best að svipmóti lands. Við mat á umhverfisáhrifum og afgreiðslu leyfisumsókna vegna slíkra framkvæmda skal taka afstöðu til þessa atriðis.“

Deiliskipulag

Í greinargerð kemur fram að í gildi er deiliskipulag fyrir meginhluta skíðasvæðisins í Bláfjöllum sem er í landi Kópavogs á um 390 ha svæði og bendir Umhverfisstofnun á að stofnunin veitti umsögn varðandi verkefnið dags. 9. október 2018.

Umhverfisstofnun telur eðlilegra að unnið sé ein deiliskipulagstillaga fyrir skíðasvæðið til að meta heildaráhrif framkvæmdanna og þá sérstaklega m.t.t. uppbyggingu mannvirkja, ásýndar/rasks og vatnsverndar.

Umhverfisstofnun bendir á að í 5.4.1 gr. skipulagsreglugerðar 90/2013 segir að við gerð deiliskipulags skal meta líkleg áhrif af fyrirhuguðum framkvæmdum og starfsemi á

aðliggjandi svæði og einstaka þætti áætlunarinnar sjálfrar svo sem á vistkerfi, auðlindir, landslag, ásýnd, útsýni, hljóðvist, loftgæði, hagkvæmni, veðurfar, varðveislugildi og svipmót byggðar og einstakra bygginga o.fl. umhverfisþætti eftir því sem efni skipulagsins gefur tilefni til.

Virðingarfyllst

Axel Benediktsson
sérfræðingur

Björn Stefansson
sérfræðingur